

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A szerb koronázás.

— Saját tudósítónktól. —

Belgrád, szept. 19.

Hasztalanul iparkodnak elhallgatni az elégedetlenséget, mely a holnaputáni koronázási ünnepélyt megelőzi. A szerb nép nyugtalankodik; az átellenben fekvő Zimonyban a nyugtalankodók százai menekülnek; félve az erőszaktól. De azért a nyugtalankodóknak még ezerei itt élnek az országban.

Pedig a szerb kormány mindent megtesz, hogy a népet lecsillapítsa és megnyerje az új dinasztának. Mint minden kisebb államban, úgy ebben az új Szerbiában is a nagyhatalmakkal korteskednek az új dinasztia mellett. Ez a keleti diplomaták részéről a coup d'état, magyarosan a politikai utókártya.

Most adják be programmszerűleg a népnek, hogy a magyar és osztrák és a német követek hivatalosan megjelennek a koronázáson. Ennek a hírek a hatását fokozzák ezután még azzal, hogy a magyar és osztrák, a német, a francia, az orosz és olasz követek nagyköveti címmel és jelleggel ruháztatnak föl és mint ilyenek fogják átadni megbízó leveleiket I. Péter királynak. Még az amerikai követ is már nagyköveti címmel jön vissza Konstantinápolyból a koronázásra. Ezzel aztán az új Szerbiát beillesztik a hatalmak koncertjébe.

Az bizonyos, hogy Szerbia legújabb kora és királya mellett nem a belföldiek, mint inkább a külföldi szlávok csinálják a legnagyobb propagandát. És figyelemre méltó, hogy míg a horvátok Szerbia határain kívül nem igen kimélik a szerbeket, addig most ezerrel özönlnek Belgrádba, hogy terjeszszék a szlávegység eszméjét. Szlovének, horvátok ezerrel özönlnek szombat óta Belgrádba, s „éljen a délszláv király” üdvívalgással

járják be a szerb főváros utcáit, s az új király a királyi palota erkélyéről fogadja az ujongók üdvözléseit.

A délszláv királyon kívül még csak egyet éltettek kitörő lelkesedéssel: Oroszországot. És ismételjük, nem a szerbek, hanem a mi horvátaink és szlovénéink.

Megszívlelésre méltó események ezek, I. Péter koronázási ünnepének előestéjén is. Különösen megszívlelésre méltó akkor, ha a Szerbiába özönlött szlovének és horvátokhoz hozzá számítjuk még azokat az ezereket, akik Dalmáciából, Boszniából és Hercegovinából tódulnak Belgrádba.

A bolgár fiatalság is kétszáz tagu küldöttséggel jelenik meg az ünnepélyességeken. Mindenütt az omladina. Éjszakon, délen, nyugaton, keleten. Gyűrűt akarnak alkotni, hogy tetszés szerint szorongathassák azt, akit kiszemeltek áldozatul, s akik az egyesülésnek legnagyobb akadályai.

Épen ezért kell résen lennie a magyar nemzetnek.

Ez a tanulság a koronázási ünnepélyből, s bizony rossz diplomata az, aki a tanulságot be nem látja, s aki e tanulságból a következtetést le nem vonva, védelmi vegyverekről nem gondoskodik.

Belgrád, szept. 20.

Ünnepélyes kihallgatáson fogadta tegnap a szerb király, Olaszország, Oroszország, Ausztria Magyarország, Németország és Románia követeit. A többi hatalmak képviselői csak a koronázáson jelennek meg. Naponta sok vendég érkezik. Az érkező hajók és vasutak zsuffolásig tele vannak. A város fel van lobogóva és diszítve. A diszítések nagy részét azonban a hosszantartó esőzés tönkre tette.

A király az utóbbi időben sok fenyegető levelet kapott úgy a kül mint a belföldről, a melyben figyelmeztetik, ne koronáztassa meg magát,

mertellenkező esetben bombával robbantják fel.

Megállapították, hogy a fenyegető levelek nagy részét Milán és Sándor volt királyok rendőrügynökei írták zsarolási célokból. A rendőrség szigorú intézkedéseket tesz. Mindenkinek szigorúan meg van tiltva, hogy ablakát idegen embernek adja ki, ép úgy nem szabad a tetőkön senkinek tartózkodni.

Lukács és Pitreich. A „N. Fr. Presse” legutóbbi számában foglalt közlemény szerint konfliktus van készülőben a közös hadügyminiszterium és a magyar pénzügyi kormány között. A delegációk által megszavazott 450 millió egy részének azonnal való folyósítását kéri katonák a magyar kormánytól, még mielőtt azt a két állam törvényhozótestülete megszavazta volna. Az említett lap szerint Pitreich hadügyminiszter értesítette a magyar kormányt és az osztrák kormányt, hogy a hadsereg felszerelését még gyorsabb tempóban akarja végrehajtani, mint ahogy azt júniusban, a delegáció idejében tervezte s most már azonnal szükség van a delegáció által megállapított költségekből legalább annyira, amennyi a tüzérségi reformra szükséges, körülbelül harminc-negyven millió koronára. A hadügyi kormány a gyors követelést az orosz japán háborúval indokolja, melynek folyamán oly tapasztalatokat szerzett, hogy azonnal reformálni kell a tüzérséget. Hir szerint Lukács pénzügyminiszter ezt a követelést teljesíteni egyelőre nem akarja

Őszi kilátások.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, 1904. szept. 20.

A parlamenti szünet a végét járja. A képviselőház a jövő hónapnak mindjárt első harmadában ismét összeül. Az ellenzéki sajtó jóslásokba bocsájtkozik. Azt írják, hogy az ellenzék erős támadásra készül, pedig ma még senki sem ismeri a kormány őszi programját és így azt sem, hogy mi képezheti majd

egy megokolt támadásnak az alapját. A kormány korai tervének nem ismerése az oka annak, hogy Kossuth Ferencz sem nyilatkozott a politikai helyzetről minapi nyilvános szereplése alkalmával, Bánffyék azonban nem úgy szának és egyre keresik a nexust az ellenzéki politikusokkal a koalíció érdekében. Keresik, mert egymagukban bizony nem volnának képesek arra, hogy nagyobb mozgalmat keltsenek.

Bánffy Dezső saját bevallása szerint öten vannak csupán és közülük Eötvös Károly nem is bevallottan Bánffy párti. Olyan csekélyke erőtegyező ez, — hogy így talán még a házszabályoknak revíziójára sem igen kell a háznak gondolnia. A helyzet egyébként a képviselőház első ülése előtt kristályozódik majd ki. Tisza István gróf kormányelnök az első ülést megelőzően értekezletre gyűjti egybe pártját, hogy őket a jövőben tennivalók iránt kellőképpen tájékoztassa.

Ekkor értesül a politikai világ, vajjon a rendes költségvetést tárgyalatja-e a kormány mindenekelőtt, vagy a kiegyezést, a kereskedelmi szerződéseket vagy a véderőtörvény reformját kapcsolatban a nagy hadügyi kölcsönrel.

Tisza István gróf kormányelnököt e hónap 22 ikére, csütörtökre várják Budapestre, mert estére minisztertanácsra gyűlnek egybe a kormány tagjai.

A városi vadászterületek bérbeadása.

Miloszavlyevics Milán a Bácskai Hirlap mai számában ismét nekem támad. Csak ezt a szót használhatom, mert cikkében nem tárgyilagos, hanem sértő, és mert nem marad meg a vadászterületek bérbeadása körül kifejtett polemia folyamán annál, amit ő a Bácskai Hirlap 14-dik számában közölt cikkében „a tulajdonképeni érdemleges kérdésnek” jelent ki. És ez az, hogy megér-e a vadászterület annyit, amennyit az első árverésen adtak érte?

Erre megfelelttem első cikkére adott válaszomban. Válaszom állításait nem is akarja megcáfolni, sőt nekem ad

LEVÉLPAPIROK

NÉVJEGYEK

FALRAGASZOK

MEGHIVÓK

LEVÉLBORÍTÉKOK

Jutányos árban
csinos kivitelben
készíti

Kladek és Hamburger Könyvnyomdája

Szabadkán
Batthyány-utca
3. szám.

BÁLI JEGYEK

ÜGYVÉDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

BÁLI MEGHIVÓK

igazat. Azt mondja csak, hogy én azt állítottam, mintha az első árverés után a bérlők nem használták volna a vadászterületet januárban. Ez az állítás akar a legerősebb érve lenni amellest, hogy nem ő okozta felebezésével a kárt. Hát ha a B. N. szeptember 15-diki számának cikkéből rá tudja bizonyítani, hogy én azt mondtam, amit valótlánul rám fog, akkor legyőzöttnek ismerem el magamat. Én a Nimród vadász-társaság kérvényének értelmét citáltam. E kérvényben a Nimród társaság, amelynek pedig az ügyvéd ur is tagja, azt mondja, hogy a februártól augusztusig tartó tilalmi idő alatt a vadállomány csak szaporodhatott az új bérlő javára s ezért kéri, hogy az új árverési feltételekbe bevételként, hogy a bér visszamenőleg január elsejétől fizetendő. Ebből az következik, hogy ez a társaság a tilalmi idő előtt elejtett vadakat nem tekinti a város oly jellegű tényleges kárának, amely a második árverezőt kedvezőtlenül befolyásolhatná, hanem igenis a tilalmi időt veszi helyesen számításba a második árverező előnyére. Ez az én igazságom Miloszavláevits Milán állításának valótlanságát legjobban bizonyítja.

A másik valótlán állításom szerinte az, mintha ő az ő érdekeinek védelmében felebezett volna. Pedig ő érdekeinek ellenére felebezett. Hát én ismétlem az igazságot. Ő felebezésében határozottan arra az álláspontra is helyezkedik, hogy az új területbeosztással az ő joga veszélyeztetve van. Kifogásolta az új terület beosztást, sőt a szerzett jog védelmére megindítható pert is emlegeti, pedig elég hosszasan. Ez a tény. Erre hivatkozva nekem egyébként védekezni nem kell.

Most röviden áttérek arra a térre, amelyre Miloszavláevits Milán ur, a kár kérdéséről eltérve, az ügyet tereli.

Szerinte én a k. b. határozatát soványnak tartom. Ez nem áll. Én az alaki hibát tartom lényegtelennek, oly annyira lényegtelennek, hogy ezt a hibát felebezés nélkül figyelembe sem vette volna a közgyűlési határozatot jóváhagyó fórum, mert ezt a közgyűlés jogkörén ejtett sérelemnek a méltányosság jogelvének alapján nem tekintette annak a közgyűlés sem, amely határozatának meghozatalánál a meglévő előnyt és a származható hátrányt, a tényleges érdeket és a tanács eljárását igazoló szükség követelményeit össze tudta egyeztetni. Pedig csak elhiszi az ügyvéd ur, hogy ezek a fórumok tisztelik a törvényt?

A jogrend sérelmet az ügyvéd uréhoz hasonló desztillált műjogerzékkel csak akkor lehet mérlegelni, ha a megsértett jogrend, amelyről ebben az esetben általánosságban szó sem lehet, panasz nélkül is okvetlenül reperálásra szorul, de nem akkor, mikor a méltányossági elv a sérelem jelentőségét módosítja. De egy hasonlattal legjobban megvilágítom az ügyvéd ur jogfilosófiáját. Mit szólna ön ahhoz, ha desztillált vizet itatnának az emberekkel, kivétel nélkül, jó forrás viz helyett?

Az igazság nem szorul sem gyönyörlésre, sem kicsinylésre, de kiforgatásra sem.

D. I.

Szabadkai Nemzeti Színház.

A nemzeti színészet ötven éves otthonának jubileumát üli a legkö-

zelebbi jövőben városunk polgársága. Hazánk minden nagyobb városában, a melyekben a nemzeti színészetnek állandó otthonát épített az illető város közönsége, a nemzeti jellegnek külsőleg is kifejezést adtak. Időszerű és hazafias érzületre valló tehát azon indítvány, amelyet Geiger A. Mór törvényhatósági bizottsági tag a szombati közgyűlés elé terjeszt, az ujonnan renovált színházépület elnevezése tárgyában.

Az indítvány szó szerinti szövege a következő:

Tek. Törvényhatósági Bizottság! Köztudomású dolog, hogy a tek. Törvényhatóság a már 50 éve fenálló színházat a követelményekhez képest renováltatja és kibővített. Színházunk, amely már 50 éve a magyar kultúra szolgálatában áll, ez évben megünnepli 50 éves fenállását, melyre nézve folynak is az előkészületek.

Szükséges azonban, hogy ezen ünnepélynek hazafias külső jele is megadassék az által, hogy a tek. Törvényhatóság kimondja, hogy a «Városi Színház» a jövőben «Szabadkai Nemzeti Színház» nevet viselje.

Indítványozom tehát: mondja ki a tek. Törvényhatóság, miszerint a színház és vendéglő előtt az oszlopok fölött lévő homlokzaton diszlegző «Szálloda Pest városhoz» cím helyébe «Szabadkai Nemzeti Színház» tétessék.

BAJAI HIREK.

(Saját tudósítónktól.)

Baja, szept. 20.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Pollák Sándor bajai járásbírói díjnyokot ugyanezen járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

— **Elhalasztott színházi szezon.** Pesti Ithász Lajos színtársulata, mint tudósítónk írja, nem f. hó 20-án, hanem csak október hó 3-án vonul be Bajára, ahol teljes két hónapot fog tölteni. Az idei évad igen látogatottnak és sikeresnek ígérkezik, mert a műélvezet dolgában erősen kiéheztetett bajai közönség valóban lelkesedéssel várja kedvelt színészeit.

— **Az új bajai színház helye.** Az évek óta vajudó bajai színház-építési ügynek punctum saliens a hely megválasztásának kérdése, mely tekintetben még mindig nem történt végleges megállapodás. A tegnapielőtt megtartott színiügyi bizottsági ülésen a Michitsch-féle Tóth Kálmán-téri háztelek került szóba és talált egy a bizottság kebelében, mint a közönség körében is szimpátiára.

— **A gyümölcsészeti kiállítás** ma zárul. A közönség gyér látogatási kedve valóban az indolenciával volt határos és a vételkedv sem volt valami nagy. Pedig a tárlat egyike a szebbeknek és igazán tanulságos a gazdára nézve.

Megszöktette a saját feleségét.

(Saját tudósítónktól.)

Halálos kimeneteli vérengzés történt vasárnap éjjel a békésmegyei Jurenák-pusztán, ahol Galambos Ist-

ván tanyásgazdát az apósa és a sógora agyonverték.

A szomorú eset részletei a következők:

Galambos István néhány évvel ezelőtt feleségül vette Drahos György csorvási gazda leányát. A házasság békében éltek egy ideig, de az asszony anyja folyton ingerelte leányát a férje ellen, ami gyakori perpatvart idézett elő. Galambosné az anyja tanácsára több ízben ott is hagyta a férjét, de aztán megint csak visszatért hozzá.

Két héttel ezelőtt Drahosné, az anyós, megjelent a pusztán, ahol hamarosan összekapott a vejével, aki ekkor alaposan elverte az asszonyt ugyanarra, hogy kocsin kellett hazaszállítani. A fiatal asszony elkísérte az anyját haza, de aztán nem is tért vissza mert a szülei nem engedték.

Galambos vasárnap reggel bement Csorvasra, hogy megnézze a feleségét, de Drahoséknál zárt ajtóra talált. A fiatal asszony azonban, amint megtudta, hogy férje ott járt, kiszökött a házból, felkereste férjét s azal együtt még délután kiment a tanyára. Estefelé aztán megjelent a tanyán az öreg Drahos György és a 30 éves legényfia, a kik azért mentek, hogy az asszonyt erőszakkal elvigyék a férjétől. Galambos ellentállt ennek a kísérletnek, a miből veszekedés támadt.

Galambos egy doronggal akarta eltávolítani a hivatlan vendégeket, miközben az apósát úgy megütötte, hogy az öreg ember elbukott. Ezt látván a fiatal Drahos, kést rántott s markolatig döfte sógorának az oldalába, aki a szurás következtében rögtön meghalt.

Mire az orvos a tanyára megérkezett, az öreg Drahos már magához tért ugyan, de az orvosok véleménye szerint nem marad életben. Galambos pedig már halott volt. Az esetet táviratilag bejelentették a törvényszékhez, ahonnan a birói kiküldötteket várják.

ZENTAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —

Zenta, szept. 20.

— **Minek is a szerelem a világon.** E gyönyörű nótát választotta Kapás István középkereti lakos, midőn tegnap lucskosan beállított kedves élete párjához, kezében egy nagy késsel. Mikor kedves élete párja szép szóval a kés letevésére felhívta, »meghalsz mint Szentésiné« kiáltással reá rohant, de szerencsére az asszony a szurást kikerülte és rendőrségre szaladt. Jelentésére a rendőrség Kapást pártfogásába vette.

— **Ugy élnek mint három galamb.** Körösi Péter bérlő ma panaszt tett a rendőrségen, hogy bérlő társa Gyömrei János annyira szereti őt és oly jó viszonyba vannak egymással mint három galamb. Midőn kérdőre vonta a biztos, hogy miért ép három, miért nem mint két galamb, bökkenti ki az atyafi: hogy hát kérem szeretettel két galamb csokolódnai szokott, ha három van együtt akkor egyet mindig ütnek, hát kérem szeretettel én vónék az a harmadik, akit Gyömrei mindig üt és agyonütéssel fenyeget, kérem Gyömrei megbüntetését. Így tudta meg a biztos, hogy miért él Körösi Gyömreivel úgy mint három galamb.

— **Mezőrendőri hírek.** Lemayel István panaszt tett a rendőrségen Győri Ferenc ellen, hogy annak Anna nevű leánya a tulajdonát képező

kukoricából 2—3 zsákra valót lestedett, továbbá, hogy Győri disznait földjére ráhajtja és azok kárt okoznak. Az így okozott kár 36 forintra rug.

— **Lóköltők.** Szentes város jelenti, hogy Szegi Imre haszonbérlőtől ismeretlen tettesek elloptak 4 drb lovat, 1 kocsit, 2 lóra való szerszámot és 1 drb lópokrócot.

HIREK.

TÁJÉKOZTATO.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Szeptember 25. A kath. legényegylet szüreti mulatsága saját helyiségében.

Október 2. A szabadkai szabómunkások és munkások szüreti mulatsága a „Szarvas“ vendéglőben.

— **A montenegrói trónörökös pár Szabadkán.** Danilo montenegrói trónörökös és neje Milica hercegnő a kik tudvalevőleg néhány napig a fővárosban tartózkodtak, ma délben külön vonattal Szabadkára érkeztek és néhány pernyi itt tartózkodás után tovább utaztak Belgrádba, hogy jelen legyenek a szerb királykoronázás holnap kezdődő ünnepségein. A trónörökös pár kíséretében volt Bülow grófnő, a trónörökös nejeinek udvarhölgye.

— **Hivatalvizsgálat.** Eperjessy Béla kir. ügyész ma Bácsopolyára utazott az ottani büntető járásbíróshoz ügymenetének megvizsgálása végett.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Kiss István szabadkai törvényszéki díjnyokot ugyanezen törvényszékhez irnokká nevezte ki.

— **Közgyűlési póttárgyak.** A törvényhatósági bizottság szombati közgyűlésének tárgysorozatába pótlólag még a következő fontosabb tárgyak lettek fölvéve: Dr. Fischer Jákó indítványa a közgyűlésnek a délutáni órákban való tartása iránt. — Dr. Hoffmann Kálmán aljegyző kérvénye egy évi szabadság engedélyezése iránt. — Belügyminiszeri leirat Sándor községnek átkebelezése tárgyában. — Miskolcz város közönségének megkeresése a katonai beszállásolások után járó díjak szabályozása tárgyában alkotott felirat pártolása tárgyában. — Belügyminiszeri leirat a 86-ik gyalogezred részére építendő laktanya tárgyában. — A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság átírata a bor és huszfogyasztási adó megváltása tárgyában. — Rohony Lőrinc ajánlata I. kör, 58. sz. a házának megvétele iránt. — A t. ügyészség jelentése a vakok bpesti orsz. nevelő és tanító intézetében létesített alapítvány tárgyában. — Dimitrievics Szvetozár gör. kel. plébános kérvénye hitoktatási díj megszavazása iránt.

— **Szabadkaiak Belgrádban.** Már hirt adtunk arról, hogy mily nagy számban váltották meg utleveleiket városunkban Belgrádba, a koronázási ünnepélyre leendő utazás végett. A vasuti indóházban ma ezerszámra érkeztek a vidéki utasok, a kik valamennyien a belgrádi ünnepségekre készülnek. A szabadkaiak közül ma 326-an váltottak jegyet Belgrádba.

— **Orvosgyakornokok a köz-kórházban.** Az 1904—1905-iki tanév végén lépnek ki az egyetemről azok az ötödéves orvosnövendékek, akikre az orvosi képesítés új rendjét először alkalmazták. Ennek megfelelőleg a már doktorrá avatott orvos csak

akkor mehet önálló gyakorlatra, ha előbb egy évig valamely közokorházban gyakorlatot folytatott. Ez a gyakorlati év először 1905. szeptember 1-én lép életbe. Ennek céljából a vallás és közoktatásügyi minisztérium, valamint a belügyminisztérium bizottsága körutazást tesz az országban és helyszíni szemlét tart a nagyobb kórházakban, kikémlélvén, hogy mely kórházak lennének alkalmasak arra, hogy a fiatal orvosdoktorok ott egyévi praxisukat eltölthetik. A bizottság, mely először az erdélyi részeket járta be, most pedig a Királyhágón inneni kórházakat vizsgálja, tüzetes jelentést és javaslatot tesz szemléjének eredményéről. Ehhez képest a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletileg fogja kijelölni azokat a közokorházakat, ahol az egyévi praxis eltölthető. A bizottság *Szabadkára* is eljön és a szabadkai kórházat mindenestre kijelöli az orvosgyakorlók egyévi praxisa helyéül.

— **Értesítés.** A helybeli nőipariskolánkhoz október hó 1-jére *Harrisné* Major Ilona urasszony segítségére *Amon* Emilia urhölgy a vásárhelyi nőipariskola egyik vezetője fog jönni, kinek munkálkodása a vásárhelyi kiállításon keltett nagy feltűnést. *Amon* Emilia urhölgy nemrég érkezett vissza külföldről, hol Stuttgartban, Berlin és Münchenben tanulmányozta a különböző — kézimunka fajokat, melyek minden ágában művészi tökélyre vitte képzettségét. Szívesen üdvözljük őt lelkes uttörőink mellett. Bár végleg megnyerhetné őt nőipariskolánk számára nőiparegyesületünk.

— **Az elhagyatott gyermekek tartásdíja.** A belügyminiszter rendeletet intézett a szabadkai állami gyermekmenhely igazgató-főorvosához a hétévesnél idősebb elhagyott gyermekek után fizetett havi tartásdíj és a községek által járó összegek megállapítása tárgyában. A hét éven fölüli elhagyott gyermekek után a nevelőszülőknél fizetett havi tartásdíj és az illetőségi községek által követelt összegek tekintetében eltérő gyakorlat lévén, a jövőre vonatkozólag a belügyminiszter a következőket rendeli: A hét éven fölüli gyermek tartásdíja havi 10 korona. Ezt a gyermekmenhely igazgatójának egész összegében kell kifizetnie, illetőleg előlegeznie a nevelőszülőnek, ha csak ez a hét éven fölüli elhagyott gyermeket olcsóbban önként el nem tartja. A szóban levő 10 koronából az igazgatóság sem ruházat, sem teleporvosi díj, sem egyéb czimeken semmit vissza nem tarthat. A kifizetett havi 10 korona tartásdíjon kívül az illetőségi községtől egyéb díj megtérítése nem követelhető.

— **Öngyilkosság az örültekházában.** A fővárosi Batizfalvi elme-gyógyintézetben tegnap rejtélyes öngyilkosság történt. *Stiefelmayer* Károly ujverbázi téglagyáros, aki súlyos idegbajával már hónapok óta a szanatórium lakója, ma kideríthetetlen módon agyonlőtte magát. Délután *Stiefelmayer* joghallgató fia, egy katona lelkész társaságában atyját jött meglátogatni s a beteg szobája ajtaját bezárva találták. A szanatórium felügyelői mitsem tudtak arról s mikor feltörték a zárat, megdöbbentő kép tárult eléjük. A súlyos beteg vértócsában feküdt a padlón átlótt koponyával, s a revolvert az ágy előtt találták. A szanatóriumban mitsem tudtak az esetről. A lövést sem hallották s megfeszíthetetlen mi módon került a revolver az elmebeteg emberhez.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A belügyminiszter a „szenttamási temetkezési egyesület” alapszabályait jóváhagyó záradékkal látta el.

— **Elveszett egy Wertheim pénzszekrény kulcsa.** A becsületes megtalálót kéri a károsult, hogy illő jutalom ellenében szolgáltatassa át a rendőrségnek.

— **A budapesti meteorológiai intézet jelentése** 1904. szeptember 20-án. Lassu hőemelkedés és elvéte — főképp délen — eső várható.

A háború.

A háborúra vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fő városba:

Irkutsk, szept. 20.

Szeptember 18-ikán befejezték a sinek lerakását a Bajkál vasut Kulduk és Bajkál állomásai között. Szeptember 23-ikán megkezdődhetik a vasut forgalma.

London, szept. 20.

A Standardnak jelentik Tientsinből tegnapi kelettel: A kínai alkirály a folyton tartó panaszok következtében 500 katonát küldött a Liao folyamtól nyugatra lévő területre, mire a tunguzok magatartása észrevehetően javult. Ennek dacára nagyobb csapatok lesznek szükségesek a rend fentartására.

Niucsvang, szept. 20.

Kuroki megkezdte az előnyomulást Mukden ellen, miután Nodzu seregével egyesült. Oku tábornok a kínai határszélen igyekszik Tielint elérni s ott a II. és III. japán hadtesttel egyesülni.

Washington, szept. 20.

(Reuter.) A Léna nevű orosz cirkálóhajó ügyében létrejött egyezség szabadtartózkodást engedélyez a tiszteknek és a legénységnek ama kikötéssel, hogy a most folyó háboru tartama alatt nem lépik túl a város határát és csak akkor térnek haza Oroszországba, ha a kérdésben Oroszország és japán között egyezség jö létre.

TAVIRATOK.

A montenegrói trónörökös elutazása.

Budapest, szept. 20. Danilló herceg Montenegró trónörököse feleségével ma elhagyták a magyar fővárost. A trónörökös pár öt napig időzött Budapesten és ma délután a rendes gyorsvonattal a nyugati pályaudvaron Belgrádba utaztak a szerb király koronázási ünnepélyére. A trónörökös pár este tizenegy órakor érkezik Belgrádba.

Havazás.

Budapest, szept. 20. Tordáról jelentik: Az éjjel a hegyes vidéken nagy havazás volt. A topánfalvi hegyeket és a torockói székelyköt vas-tag hóréteg borítja. A levegő rendkívül lehült s a hőmérő 4 fok Celsiusra esett. Öt nap óta állandóan eső esik. — **Trencsénből** jelenti egy távirat: Az időjárás itt oly hidegre fordult, hogy nemcsak a Nagy Tatra hanem a Kis-Kriván és a Fáttra csúcsait és magasabb lejtőit is hó fedi.

A letartóztatott anarchista.

Budapest, szept. 20. Madridból jelentik: Az itt rövid idő előtt letartóztatott anarchista neve Zefirino Cil Santa Cruz. Azt hiszik, hogy ő volt az, aki rövid idő előtt lerakta a Barcelonában talált bombákat. Elrendelték több más anarchista letartóztatását.

Nagy tűz.

Trencsén, szept. 20. Kostyánban Pollák Jakab gőzfűrészgépgyárának gépháza tüzet fogott és leégett. A farktárt sikerült megmenteni. A kár meghaladja az ötezer koronát.

EGYLET.

Uj nőiparegyesületünk eddigi tagjainak névsora.

Biró Károlyné, Békeffy Gyuláné, öz. Lénárd Istvánné, Békeffy Károlyné, Dr. Békeffy Gyula, Schulhoff Albertné, Dr. Kertész Ignáczné, Fischer Jákóné, Kramer Antalné, Schreiber Antalné, Rutkay Lászlóné, Turbók Józsefné, Ellinger Lajosné, ifj. Vojnits Sándorné, Halbrohr Adolfné, Dr. Klein Adolfné, Halbrohr Sándorné, Wesszelyné Balajthy Ilona, Láng Mariska, Csink Ilona, Wolszky Emilia, Fekete Mariska, Ohrmann Kálmáné, Kalivoda Andorné, Csajkás Kálmáné, Hoffmann Anna, Dr. Manojlovits Wladizlávna, Macskovits Cornélia, Sztojkovits Zorka, Farkas Jánosné Janiga Jánosné, Dr. Piller Arthur, „Szabadkai Ker. Ifj. Társulata”, Milkó Henrik, Freudenberg Zsigáné, öz. Weisz Jakabné, öz. Hoffmanné, Dr. Vécsei Samuné, Schulhoff Lajos, Steinitz Emil, Freudenberg Erzsébet, Dr. Zsulyevits Antalné, öz. Vojnits Imréné, öz. Mahocsek Józsefné, Vörös Ernőné, Erdély Samuné, Rainer Lajosné, Fuszgänger Benőné, Tary Pálné, Ripp Bernátné, Bende Ignáczné, Dr. Gruber Károlyné, Dr. Blau Gézáné, Budanovits Árpádné, Révész Ernőné, Wilhelm Adolfné, Taussig Vilmosné, Dr. Majoros Adolf, Dr. Geréb Mihályné, Dr. Taussig Izsóné, Dr. Wiener Salamonné, Décsői Lipótné, Schwartz Péterné, Szilasi Fülöpné, Dr. Klein Mátyásné, Kainer Ilonka, Dr. Vécsey Emilné, Gugánovits Máténé, Schlesinger Ferenczné, Vass Ádámné, Dr. Havas Dezsőné, Havas Ferenczné, Rosenfeld Izráelné, Balog L'ipótné, Dr. Csillag Károlyné, Berger Antalné, Dr. Barta Antalné, Dr. Dömötörné, Vas Ferenczné, Weisz I. D.-né, Dr. Singerné, Etinger Riza, Weinhut Lina, Törzs Gyuláné, Lengyel Manóné, Mamuzsich Lázárné, Pillich Lajosné, Conen Vilmosné, Mamuzsich B.-né, Prokesch Maris, Kovács Irén, Milkó Izidorné, Kunetz Albertné, Heisler Adolfné, Dr. Szilasi Mórné, Kunetz Izidorné, Kunetz Leona, Lövy Mórné, Birkás Szucsich Adrienne, Oláh Ferenczné, Prokesch Ilona, Dr. György Gáborné, Dr. Igalits Vazulné, öz. Dr. Tóth Béláné, öz. Schilling Kálmáné, Tóth István, Iványi István, Auszim Edéné, Lénárd Etuska, Kuluncsics Dánielné, Schneider Miklósné, öz. Dulics Józsefné, Horvátovics Ernőné, öz. Nagy Zsigmondné, öz. Fábrián Károlyné, Höbl Váli Irma, öz. Brenner Józsefné, Törley Eta. Sztjokovits Dusánné, Decsy Dezsőné, Jankovits Lászlóné, öz. Kosztolányi Ágostonné, Eötvös Józsefné, Kosztolányi Árpádné, Lányi Andorné, öz. Ivanits Istvánné, Borza Antalné, öz. Váli Béláné, öz. Krentzlein Józsefné, Wilhelm Samu, Váli Dezsőné, öz. Parcesztich Félixné, Emanuel Győzőné, Eperjessy Béláné Homonnay Ella, Czeiszné Julia, bajsai Vojnits Máténé, Trebinyei Lyubibraticsné, Dr. Patek Jenőné, öz. Gábrly Lászlóné, Sztipics és Társa, Hermann Frigyesné, Wittmann Károlyné, Stern Adolfné Balázs Istvánné, Wagner Auróra, Milassin Illésné, Dávid Vilmosné, Kunetz Ignáczné, Jakobcsics Gyuláné, Strelitzky Antalné, Dr. Salánky Józsefné, Bibó Bige Györgyné, Dr. Bilitz Hugóné, Mérey Lenke, öz. Fárnek Lászlóné, Teszár Henrikné, Korossy Emilné, Krausz és Fischer, Antunovits Simon, Kovács Jánosné, Czéner Andorné, Lendvay Mihályné, Kovács Kálmáné, Wagner és Boholy, Geiger A. Mórné, Vojnits Dezsőné, „Takarékpenztár és Zálogház Részvénytársaság”, öz. Szárits Kálmáné, Mamuzsich Félix, Kammerer Mihályné, Purgly Sándorné, Dr. Weisz Jenőné, Jandek Etelka, öz. Joó Károlyné, Toncs Gusztávné, Weisz Bertalan, Kiss Ábelné, Varga Gizella, Langhof Gyuláné, öz. Tary Péterné, Dr. Mamuzsich Bódogné, Horovitz Ignáczné, Kunetz Sárika, Dr. Manojlovich János, Pirniczer Vilmosné, Aczél Henrik, Dr. Biró Károly Dr. Vojnich Gyuláné, Deitsch Izidorné, Kárpáti Jakabné, Rumszauer Györgyné, öz. Czurda Edéné, Paukovich Andorné, Erdő Matild, idős. Gálfy Györgyné, Dr. Bólit József, Heidi Mariska, Winkler Lénárd, Fimpl Istvánné, Pasztofy Endréné, Balázs Jánosné, Sugár Beláné, Balog Lina, Baron Frigyes, öz. Kiss Ferenczné, Rukavina Nándorné, Hartmann Rafaelné, Hartmann Róbertné, Flatt Viktorné, Guttman Lajosné, Vermes Ella, Gyelmis Ilona, Dulics Mariska, Gyelmis Gé.őné, Regényi Lajosné, Leibach Jánosné,

Mérey Ágostonné, Kratschmeier Jánosné. Kérjük azon tisztelt hölgyeket, — kiknél még gyűjtőivek kün vannak — szíveskedjenek ezt mihamarább a nőipariskolához beküldeni (Kazinczy-utca 88. sz.)

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Vétkes bukás.** Krausz Farkas zentai kereskedőnek 58 éven át virágzó uri és női divat üzlete volt Zentán. 1903-ban az üzlet rosszul kezdett menni és ennek folytán Krausz fizetéseit nem tudta teljesíteni, miért is egymást érték üzletében a végrehajtások és árverések. A csődöt azonban csak 1904 februárban kérte maga ellen, mikor már áruinak nagyrészét a hitelezők értékesítették. Ezért vétkes bukással vádolta az ügyészség a mely vád a mai tényállás alkalmával beigazolást is nyert annyival is inkább, mert a vádlott mérleget sem készített üzlete forgalmáról. A kir. törvényszék ezek alapján dr. Kovács Gyula elnöklete alatt vétkes bukás miatt Krausz Farkast 1 havi fogházra ítélte. Vádlott az ítélet ellen felebbezéssel élt.

A cséplőgép áldozata. Löbl Salamon alsóroglaticai birtokán 1903. aug. 11-én cséplés közben szerencsétlenül járt Szabó István napszámos. A gép kévéhányó elevátora kicsuszott helyéről és Szabó jobb lábára esett és ketté törte. Az ügyészség *Weber* Károly gépész ellen emelt vádat, a ki nem járt el elég óvatosan a géprészek megerősítésénél. A mai tárgyaláson vádlott azzal védekezett, hogy az erős szélroham dobta ki az elevátort helyéről, de ez nem nyervén beigazolást, a törvényszék *Weber* gondatlanságából okozott súlyos testi sértés vétségében bűnösnek mondta ki és ezért három havi fogházra, 20 kor. pénzbüntetésre és 320 kor. kártérítés megfizetésére ítélte. Az ítélet jogerős.

Szerkesztői üzenetek.

T. I. Bécs. Jót kacagtunk kalandján, de ez az eset már nagyon sok bácskaival megtörtént nem csak Bécsben, hanem itthon nálunk Szabadkán is. Epen ezért nem szeretnénk még egyszer megírni ezt a tévedést. Valami újat kérünk, annak szívesen szorítunk helyet lapunkban.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Irta: **Dugovics Imre.** 22.

— Jól van, Nedelya. Menj a bátyádhoz, mond meg neki, hogy az ősz közepén szükségünk lesz reá. Nyáját legeltetve bejárhatná Berkovica környékét, s figyelmeztethetné társait a készülődésre, hogy a hivasra valamennyien hozzánk siet-hessenek. Egy hó, másfél hó mulva megkezdődhetik a harc. A Sztára planina frissen esett havát talán már török vér festi pirosra, meg a bolgár hősök vére. Lehet, a forró vértől elolvad a hó, s tavasz előtt nyílik még a szabadság virága. De lehet, hogy a hó alatt pihenő magot melegíti csak életre, hogy a tavasszal biztosan csirázzék, nőjön, virágozzék, illatával a lelkeket ejtse megfélemlíthetetlen mámorba.

Nedelya nyitott ajkakkal hallgatta Dobrát, mintha szavaival a lelkéből kiömlő tüzet szivta volna magába. A sztaresina szemei lángoltak, s mikor Dobra elhallgatott, önkéntelenül szólalt meg:

— Menj, leányom. Vidd magaddal a szent tüzet, add át bátyádnak, hogy ő meg tovább terjessze, s lobbantsa lángra a sziveket. Hadd égjen minden szent tűzben.

Nedelya megölelte a leányvojvodát, s határozott lépésekkel indult kifelé.

Isten velünk, hangzott egyszerre a három bucsuzás.

Mikor Nedelya már jól elhagyhatta a házat, szólalt meg ismét Dobra.

— Sztaršina, ha a leányod lelke megszállhatná a bolgár ifjakat, akkor nem kelleme félnünk a jövőtől.

— Igazad van, Dobra vojvoda. De az a lélek az én lelkem része. Amit tőle várhatsz, megteszem azt én is. Két hét alatt a környék minden ép embere parancsodat várja, vojvoda. Fegyvert ragad ha lesz fegyvere, ha nem lesz, maga csinál magának fegyvert gazdasági eszközeiből. A nyár elmúlt, a sarló elvégezte rendes munkáját. De most, amint megjelenéséből, szavaidból sejtem, nem szabad megvárnia az új gabona aratását. Nagyobb munka, magasztosabb aratás vár rá. Szabadságot kell nemzetünknek aratnia.

— Így ismerem be, ned arra az aggra, aki néhány év előtt az oldalon küzdött. Te, az agg, én a serdülő leány biztattunk a halál-megvetésre. Újra ránk virradnak azok az idők. Addig is kevés mondani valóm van. Készítsd elő a lelkeket a nagy munkára. Két hét leforgása előtt itt lesz nálatok az izenettel Blagojő. Hanem óvatos légy. Nincs sok emberre szükségünk, de annál megbízhatóbbaknak kell lenniök a keveseknek. Ugy szedd őket össze, hogy távollétük feltűnést ne keltsen. Mert még a harc megkezdése előtt hozzánk kell jönniök. Fegyvereket kapnak. Pisztoly, handzsár van készletben. Lovakat hozhatnak ha van, ha nincs, majd szerzünk nekik jani-csárok alól.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPÍTÓK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

HIRDETÉMÉNY.

Alulírott mint vb. **Ráits Milán** csődtömeg gondnoka közhírré teszi, hogy a tömeghez tartozó arany ezüst nemüekről szóló záloglevelek, három arany karék, egy óra, egy lánc, egy gomb, két brilliánt gyűrű és egy pár brilliánt függő *f. hó 24-én d. e. 8 órakor* Bende Ignác bírósági végrehajtó közbejöttével nevezett tömeggondnok ügyvédi irodájában elárvereztetni fognak.

Janiga János,
tömeggondnok.

Katona Imréné

SZABADKÁN

Vermes Károly-féle ház I. emelet 6.

Elvállal

férfi- és női nyakkendő készítését, javítását és tisztítását a legolcsóbb árban.

Készít selyemből, a legmodernebb és legelegánsabb kivitelben, az utolsó divat szerint.

Megrendeléseket elfogad és azokat gyorsan és pontosan teljesíti.

Az úri közönség szives figyelmébe ajánlja izléses munkáját, mely a külföldi — e szakmába vágó — készítményeket és gyári cikkekkel teljesen fölölselegessé teszi.

Egy jó karban levő

Zongora

jutányos árban

azonnal eladó.

Cím a kiadóban.

Vendéglő megnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy helyben a **Nemzeti Casino** épületben levő

nyilvános

vendéglőt

átvettem és azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg díszesen berendezve és átalakítva

megnyitottam.

A midőn ezt a n. é. közönségnek tisztelettel tudomására adom nem mulaszthatom el, hogy b. figyelmét fel ne hívjam elsőrendű erdélyi magyar és francia konyhára, kiváló jó és tiszta ételeimre, naponta friss esapolásu magyar részvény-sörre.

E téren szerzett sok évi tapasztalataim biztosítani fogják a n. é. közönséget, hogy mindenki a legjobb és legpontosabb kiszolgálásban fog részesülni.

Nagyközönség b. pártfogását kérve, maradok hazafias tisztelettel

Ürmösy Boldizsár,

a Nemzeti Casino vendéglőse.

Havi előfizetések ebéd, vacsora 20 frt.

HALLATLAN KEDVEZMÉNY

Pártos Hermannál!

Bármily óra rendes javítása 2 évi jótállás mellett 75 kr.

Egy óra üveg frt —.10 Inga óra 4 frttól feljebb
Egy pontosan járó ébresztő óra 1.50 Arany gyűrűk 2 frttól feljebb
Valódi nickel zsebórák 3 frttól feljebb Arany függők 1 frttól feljebb
Kétfedelű ezüst zsebórák 5.50 fe jebb különféle árban.

Valódi tajték pipák 1.50 feljebb. Javitó műhely aranyműves és ékszer munkákban.

JAVÍTÁSOK GYORSAN ÉS PONTOSAN KÉSZÍTETNEK.

Photo-email képek készítése arany-, ezüst- és dublé keretben. Mindenféle ékszer munkák ujjonnan elkészítése jutányosan.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések feivételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,

Gabonát,
Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,

Üzleti helyiséget
Nyarálót,
Birtokot,
Házat,

vagy a ki

valamely betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi

„Bácsmezei Napló“

kis hirdetési rovatát.

Bácsmezei Napló

ára 2 fillér kapható:

Vig Zsigm. Sándor

könyv és papír kereske-

désében főtér.

Heumann Mór

könyv és papír kereske-

désében főtér.

Meznerics József

fűszer és csemege üzlet-

ben honvéd laktanya

mellett

Tenner B.

dohány-tözsde és jáé-áru

üzletében Kossuth-u.

Erdélyi D. és Társa

dohány nagy-tözsde

Kossuth utca.

Beck Sándor

fűszer és liszt üzlete a

törvénytörvényekkel szemben.

Herczi József

fűszer és liszt üzlete

Petőfi-utca sarkán.

Krécsi A. Nándor

könyv és papír kereske-

désében Deák-u.

Gerber Jakab

dohány-tözsde és esztergá-

lyos üzletében Kos-uth-u.

Nojesek Géza

fűszer és csemege üzlet-

ően Damjanich és Ber-

csényi utca sarkán.

Spitzer és Klein

fűszer és csemege üzle-

tében Rudics-u.

PALICSON

Menczel Mihály

fűszer és csemege üzle-

tében

Kiadóhivatalunkhoz inté-

zett levelek csakis bé-

lyeggel továbbíthatnak.

lap levele van a kiadóban.

Discretió levele van a kiadóban.

Intelligens fiatal leány levelezne intelligens fiatal emberrel. Ismerettség nincs kizárva. Levelek »Fekete szem éjszakája« jeligen e lap kiadójába küldendők.

Jó karban levő, keveset használt boros hordók, 500, 600, 800 és 1000 liter őrartalommal rendkívül jutányosan eladnak. Bettelheim Márton bornagykereskedőnél Sátoralja-Ujhelyen.

Régi ajtók, ablakok jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 429

Hölgyeim. Ki volna hajlandó egy tisztességes fiatal embert kisegíteni 200 korona kölcsönrel, az küldje levelét „Pillanatnyi zavarban“ jelige alatt. Posterstanta. 520

Lap árusításhoz és kihordáshoz felvé- tetnek asszonyok és leányok havi fizetés mellett 515

Külön bejárati butorozott szoba egy azonnal kiadó. Ugyanott kóser házi koszt is kapható. Cím a kiadóban. 509.

Több butorozott szoba azonnal, esetleg elsejétől kezdve kiadó. Cimek a kiadóba megtudhatók. 479

Ellátást nyerhet 2-3 ur egy jobb családnál. Cím a kiadóban. 446.

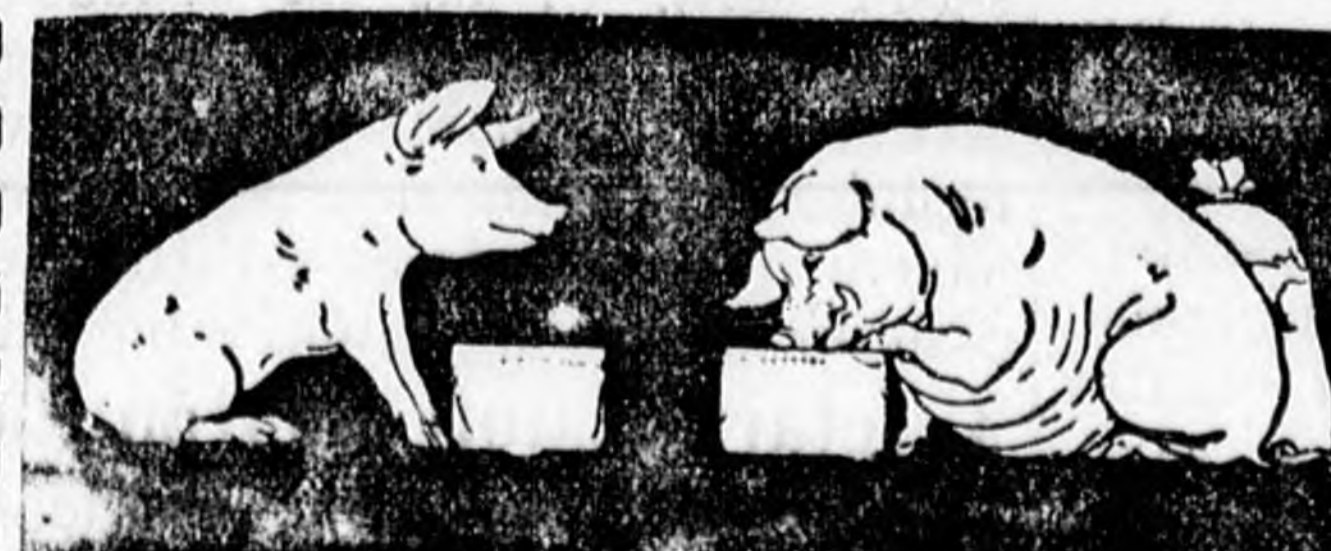
Okleveles ovonó aki magyarul, németül, szerbül beszél és tanít, kitűnően érti a kézimunkákat, gyermekek mellé állást keres. Cím, a kiadóban. 516

Jó házból való fiu tanoncul felvétetik Deutsch Izidor, norinbergi diszmű és játékaruk üzletében, Szabadkán, Kossuth-utca. 517

Vidéki hölgygel szeretnék cserélni. Levelező-lapok „Bogár“ j. alat kérem a kiadóba intézni. 522

Pallas Lexikon jutányos áron eladó. Fibik Imre keztyűsnél, Kossuth-utca. 474.

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélküli.

Manhattan porral.

megtérül. 100 kg. 50 kor., 50 kg. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 koronáért küldünk postán és bérmentve utánvétellel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por bámulatos hatásáról.

Központi raktár: Manhattan Electrophor Vállalat Bpest, VIII., Aggteleki-u. 15.

MANHATTAN

tápport. Használatának költsége igen csekély és dusan

5 kilós próbaküldeményt 5 koronáért küldünk postán és bérmentve utánvétellel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por bámulatos hatásáról.

Új asztalos műhely

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy helyben V. kör Bajai-ut 787. sz. alatt egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő, jól berendezett épület és butor

asztalos műhelyt

nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat egyszerűtől a legdíszesebb kivitelben való elkészítésre a legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás mellett. E téren szerzett sok évi tapasztalatom előre is biztosítja a n. é. közönséget, hogy még a legkényesebb igényeket is teljesen kifogom elégiteni.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradok tisztelettel

MÉRTHILAJOS asztalos mester.